

Informácia zo zahraničnej služobnej cesty v Portugalsku

V dňoch 18. 6. – 22. 6. 2012 sa v priestoroch konferenčnej miestnosti Vyššieho inštitútu policajných vied a vnútornej bezpečnosti v Portugalsku – v Lisabone – uskutočnil vzdelávací kurz CEPOL č. 36 s názvom Verejný poriadok a manažment davu – Krok 1. Na kurze CEPOL sa zúčastnilo dovedna 30 účastníkov z radov vyšších policajných dôstojníkov, vedeckovýskumných pracovníkov a lektorov z policajno-bezpečnostného prostredia celkovo asi z 15 rôznych krajín Európskej únie, ktorí sa podieľajú na strategickom plánovaní, taktickom riadení a vyhodnocovaní policajno-bezpečnostných operácií veľkého rozsahu so zameraním na verejný poriadok.

Cieľom tohto kurzu bolo zlepšenie poznatkov o špecifických nástrojoch potrebných na bezpečnostné plánovanie významných podujatí, analýza, výmena názorov a praktických skúseností vo veciach bezpečnosti počas nedávnych významných udalostí s partnermi z iných členských štátov krajín EÚ. Celý kurz prebiehal v anglickom jazyku.

Vyšší inštitút policajných vied a vnútornej bezpečnosti (ISCPSI) je inštitúcia vyššieho policajného univerzitného vzdelávania. ISCPSI má právnu subjektivitu a autonómiu vzdelávacieho, vedeckého, kultúrneho, administratívneho a disciplinárneho dedičstva. Poslaním ISCPSI je poskytnúť základnú odbornú prípravu a celoživotné vzdelávanie policajným dôstojníkom polície verejnej bezpečnosti (PSP) prostredníctvom štúdia vedúceho k získaniu titulov v policajných vedách a vzdelávaní, a to udelením stupňa, v súlade s platnými právnymi predpismi. ISCPSI dokáže poskytovať špičkové vzdelanie na vysokej akademickej, technickej a odbornej úrovni so zameraním pre technických a riadiacich pracovníkov bezpečnostných zborov, bezpečnostné služby a agentúry, zbory mestských polícii a iné subjekty s rolami a zodpovednosťami v oblasti národnej bezpečnosti.

Prvý deň poobede v plánovanom čase vystúpil manažér kurzu Hugo Cruz s prezentáciou, na ktorej privítal všetkých účastníkov kurzu a vyzval jednotlivých účastníkov, aby sa v krátkosti predstavili a prezradili ostatným svoje očakávania, s ktorými prišli na vzdelávací kurz CEPOL. Po tomto oficiálnom asi hodinovom zoznámení sa účastníkov kurzu nasledovala dva a polhodinová prednáška vyššieho policajného dôstojníka Juliana TROTET-a z metropolitného mesta Paríž o narušovaní verejného poriadku v uliciach Francúzska, na ktorej zadefinoval a klasifikoval jednotlivé najnovšie formy hromadného narušenia verejného poriadku a podrobne popísal príčiny ich vzniku. Následne vyzdvihol a podčiarkol projekt transformácie polície a jej úzku spoluprácu s pohotovostnými požiarnymi jednotkami, požiarnymi brigádami a nemocnicami v Paríži a jeho širšom okolí.

Na druhý deň ako prvý vystúpil v doobedňajších hodinách superintendent z Národnej policajnej akadémie vo Švédsku Fredrik Martensson, ktorý počas jednej hodiny oboznámil účastníkov s historickým a aktuálnym vývojom poznatkov na báze kontroly a regulovania verejného poriadku vo Švédsku. Tu vyzdvihol prínos švédskeho modelu špeciálnej policajnej taktiky z roku 2006, ktorý prevzali od polície Dánska, ďalej tento model rozvinuli a naďalej ho vylepšujú.

Po ňom lektorskú štafetu prevzal opäť Julien Trotet, ktorý podrobne klasifikoval francúzsky systém štátnych orgánov a jednotlivých policajných autorít zabezpečujúcich kontrolu a regulovanie verejného poriadku. Zdôraznil, že represívne znovuoobnovenie verejného poriadku je vo Francúzsku v súčasnosti mimoriadne náročné. Subjektívne kritizoval určité zdĺhavé rozhodnutia sudcov v určitých prípadoch, ktoré mali neskôr vplyv na časté a opakované narušovania verejného poriadku. Vyjadril potrebu jednoduchých rozsudkov, ktoré

by mali dôležitý význam pre znovunastolenie verejného poriadku v krajine. Na záver vyzdvihol nezastupiteľné miesto polície v oblasti vnútornej bezpečnosti štátu, kde verejný poriadok musí byť zámerom alebo cieľom. Polícia má zo zákona povinnosť a zodpovednosť chrániť spoločnosť. Prezentácia sa predĺžila asi o 45 minút.

Od 12.00 mala prednášku o komunikačných procesoch Lucia G. Pais z Portugalska. V priebehu asi 60 minút zadefinovala politické a sociálne protesty. Na diagramoch vysvetlila princíp a fungovanie odovzdávania informácií verejnosti médiami. Na záver vyjadrila spokojnosť s prvými výsledkami vedeckého projektu, ktorý sa zaoberal mediálnym vnímaním kontroly a regulovania významných politických podujatí políciou jednotlivými médiami v Portugalsku (TV stanice, rádiá, mienkotvorné denníky a pod.) Výsledky poukazujú na fakt, že polícia býva zvyčajne iba citovaná a uvádza sa napr. neznámy zdroj z policajného prostredia a ilustračné zábery. Ďalej viackrát zdôraznila, že komunikácia polície s verejnosťou je dôležitá a táto mnohokrát vyrieši 99 percent všetkých problémov. Preto je potrebné vnímať rýchly vývoj v tejto oblasti, pretože komunikácia sa výrazne mení, lebo veľa mladých ľudí využíva na komunikáciu iba Twitter a Facebook a nepoužíva v komunikácii televíziu ani rozhlas. Polícia by mala na vysielanie správ a na komunikáciu využívať aj také médiá, ktoré používajú mladí ľudia. Taktiež poukázala na absenciu komunikácie vnútri polície, pretože policajti konajú iba na základe rozkazov a inštrukcií.

Poobede o 14.30 vystúpil s hodinovým prejavom Ola Österling, špecialista na policajný dialóg ako víťazný koncept pri zvládaní významných politických podujatí. Policajný dialóg sa vo Švédsku začal postupne vyvíjať ako mediácia medzi demonštrantmi a štátnou políciou a mestskou políciou. Použitá metóda je dialóg. „Je dôležité viesť dialóg, lebo aj polícia vykonáva politické rozhodnutia“, uviedol.

Tretí deň kurz pokračoval ráno od 9.00 miestneho času odbornou prednáškou prof. Joachima Kerstena, vedúceho Katedry policajných vied Vysokej školy polície v Münsteri (Nemecko), o mediálnom manažmente, komunikačnej politike a nástrojoch, v ktorej zdôraznil dôležitosť transparentnosti komunikačnej politiky polície a jednotlivých médií pri kontrole a regulovaní verejného poriadku. Vyjadril súhlas s názorom, že pozitívne policajné hodnotenie zvládnutia akcie je dôležitejšie ako mediálna spokojnosť. Na strane polície je veľmi dôležitá príprava s dôrazom na maximálny profesionalizmus nasadenia v akcii. Média sa držia hesla: „Žiadne správy sú zlé správy“

O 10.05 pokračoval vo svojej odbornej prednáške Alfredo Mena z Ministerstva vnútra Španielskeho kráľovstva. V nej načrtnol a rozobral manažovanie verejného poriadku v Španielsku, interakcie s médiami, druhy žurnalizmu, hnutie Indignados v médiách a vybrané prípadové štúdie. Krátko po ňom nasledovala prednáška Mogensa Lauridsena z Dánska o komunikačných procesoch, v ktorej sa zamerail na popis praktických skúseností so zabezpečením verejného poriadku pri významných udalostiach veľkého rozsahu v Dánsku.

Následne bola urobená spoločná fotografia účastníkov, ktorí pokračovali od 12.30 do 13.30 v pracovných skupinách v určených úlohách. Po obede o 14.30 vystúpil Peter Beljon z Holandska s prednáškou o implementácii komunikačnej politiky – ako implementovať komunikačnú stratégiu. V nej sa zamerail špeciálne na nové trendy vo vládnej komunikácii a na manažovanie dôvery verejnosti. Asi o 15.40 vystúpil Ola Österling s prednáškou o modeli komunikácie a sociálnych identitách. Potom asi od 16.30 pokračovala plánovaná spoločná práca v pracovných skupinách až do 18.30.

Štvrtý deň pokračoval od 9.00 do 11.00 prednáškou Girolama Laquaaniho z Talianska a Dereka Evansa z Anglicka o komunikačnej politike a jej nástrojoch. V nej sa všetci utvrdili v tom, že profesionálny vzťah s médiami, dokonca i za ťažkých alebo zložitých okolností, má priamy dosah na udržanie dôvery verejnosti k Policajnému zboru.

Od 11.15 až do 12.35 pokračoval svojou prednáškou „Komunikačná politika – ľudské práva“ Barnabás Hajás, vedúci odboru na Úrade komisára pre ľudské práva v Maďarsku, v ktorej definoval a vysvetlil všetkým účastníkom jednotlivé ľudské práva – podrobne rozobral najmä definíciu pokojného zhromažďovania. Vysvetlil princípy policajnej komunikácie s demonštrantami, s verejnosťou a tiež princípy internej policajnej komunikácie.

Od 14.30 do 16.30 pokračoval kurz prezentáciami jednotlivých pracovných skupín. Za pracovnú skupinu č. 4 vystúpil s prezentáciou Martin Mišota. Účastníci vyjadrili spokojnosť so všetkými prezentáciami a následne elektronicky cez e-platformu CEPOL-u vyhodnotili úroveň kurzu. Večer bol každému z nich udelený certifikát o absolvovaní kurzu.

V piatok 22. 6. 2012 bol kurz ukončený plánovanou prednáškou o dosahu komunikácie na znižovanie napätia v scenároch narušovania verejného poriadku, po prednáške nasledoval odchod účastníkov.

*mjr. Mgr. Martin Mišota
Akadémia Policajného zboru v Bratislave
Oddelenie informačných technológií
e-mail: martin.misota@minv.sk*